

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Pengerkatu 30 A 40

N:o 10 - Lokakuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

36. vuosikerta 1931

S O K E A I N H A R R A S T U K S I A

Painatamme lehtemme alempana olevan, sokeain opettaja *Aug. Heliän* kirjoittaman kirjoituksen Amerikassa pidetystä suuresta sokeainkokouksesta. Uskomme, että lehtemme lukijoita huvittaa saada tietää jotakin sokeain pyrkimyksistä. Kirjoitus on aikoinaan ollut U. Suomessa.

Ensimmäinen maailmankongressi sokeain asian auttamiseksi pidettiin huhtikuulla Amerikassa.

Jo edellisenä vuonna oli Amerikan Yhdysvaltain presidentti Hoover lähettänyt kutsukirjeitä 50 eri kansallisuudelle ottamaan osaa tähän New Yorkissa pidettävään kansainväliseen kokoukseen. Ja 35 maata oli lähettänyt edustajansa aina Intiaa, Kiinaa, Japania, Australiaa ja Etelä-Afrikkaa myöten. Osanottajia oli kaikkiaan 125, joista 60 eurooppalaisia. Onhan maailmassa yhteensä suunnilleen 6 miljoonaa sokeata. Oikeastaan ei olisi osanottajien luku ollut näinkään suuri, elleivät amerikkalaiset olisi miltei joka maasta kustantaneet ainakin yhden sokean edustajan matkan saattajineen edestakaisin. Edellisten lisäksi kerääntyi joka kokoukseen sokeain asiaan innostuneita näkeviä keskustelujen kulkua seuraamaan, joten osanottajia niissä oli noin tuhatkunta kerrallaan. Ja kokoukset kestivät 4 päivää.

Keskustelukielinä käytettiin englannin-, ranskan-, saksan- ja espanjankieltä. Kukin esiintyjä sai 10 minuutin ajan puhuakseen läsnäolijoille sekä samalla mikrofoniiin. Jokaisella istujalla oli omat tämän yhteydessä olevat kuulotorvensa. Ja viereisessä huoneessa istuivat tulkit, jotka heti kunkin kotoisella kielellä selostivat puhujan esityksen. Kaikki tietysti olivat tähän järjestelyyn tyytyväiset, paitsi italialaiset, jotka hekin olisivat tapahtumain kulkua seuranneet omalla kielellään.

Heidän edustajanaan muuten oli maailmansodassa näkönsä menettänyt kapteeni Aurelio Nicolodi, täysi-ikäisten sokeainlaitoksen rehtori Firenzestä ja Mussolinin läheisimpiä ystäviä. Ja ylpäänä saattoikin hän kokouksen osanottajille tiedoittaa, että hänen mahtava suojelijansa oli luvannut hankkia Italian sokeille pysyvästi työtä ja leipää. Rahanniukkuuden takia ei tätä lupausta oltu kuitenkaan vielä tähän mennessä täytetty.

Amerikkalaisista osanottajista on etukädessä mainittava senaattori Th. Gore ja maailmankuulu sokea — kuuromykkä tri Helen Keller, joka kotimaassaan on nimitetty erään yliopiston kunniatohtoriksi ja joka 5 minuutin puheestaan radiossa nostaa palkkioksi 800 dollaria. Sievoinen summa Suomen rahassa: noin 32,000 mk. Häntä sanotaan "näkemättömien maailman kruunaamattomaksi kuningattareksi", syystä, että hän kahdenkertaisesta vajavaisuudestaan, sokeudesta ja kuuroudesta, huolimatta on noussut älyn ylimmillle asteille todistamaan hengen voittoa aineen kahleista.

Mutta emme saa unohtaa Englanninkaan edustajista kapteeni Ian Fraseria, joka 18-vuotiaana, johtaessaan komppaniaansa taisteluun Sommen luona, sai uhrata silmiensä valon kansojen kamppailussa. 28-vuotiaana hän joutui jäseneksi parlamentin alahuoneeseen ja on nykyään maailmankuulun St Dunstanin sotasokeain hoitolan johtajana, hoitolan, jonka lahjoitusvarat tuntuvat olevan ehtymättömät, heillä kun esim. on m. m. 1 milj. punnan rahasto, jota he oikeastaan eivät ensinkään kaipaisi eivätkä tiedä, mihin käyttää.

Mielenkiintoisia elämyksiä tuntuu olevan yhdellä Saksankin edustajista, tri Carl Strehllillä, joka Berli-

nissä syntyneenä myöhemmin 15 vuoden iässä joutui merimieheksi. Viisi vuotta sen jälkeen menetti hän kerran New Yorkissa oleskellessaan erään onnettomuustapauksen johdosta näkönsä. Silloin ryhtyi hän opettelemaan sokeain pistekirjoitusta ja tarmokkaasti opiskelemaan vieraita kieliä. Eikä kestänyt kauan, kun hänet Marburgin yliopistossa vihittiin tohtoriksi. Samaan kaupunkiin perusti hän myöhemmin Saksan sokeain akateemikkojen yhdistyksen ja sokeain oppilaitoksen, joiden johdossa hän edelleen on. Hänen kanssaan oli tässä maailmankongressissa Saksasta pari muutakin etevää sokeaa edustajaa, nimittäin filosofian professori Wilhelm Steinberg ja tri Gaebler Knibbe.

Mukana oli myöskin Uuden-Seelannin edustaja, entisen pääministerin poika Clutha Mackenzie, nyt maansa etevimmän sokeainlaitoksen johtaja, joka Dardanellen kanuunain jymähdellessä menetti näkönsä.

Sokeita ovat myöskin Ranskan etevimmät edustajat: tirehtööri Paul Guinot ja professori Pierre Villey. Vaikka viimeainittu jo 4-vuotiaana tuli sokeaksi, niin sittenkin hän näkevästä koulutovereistaan vei tutkinnoissa voiton. Ja tohtoriarvon saavutti hän Ranskan kirjallisuudessa. Nyt on hän Caenin yliopistossa professorina ollut vuosikausia.

Norjasta oli yksi edustaja: sokea opettaja Kouterud Trondhemista, ja Ruotsista kaksi: lakitieteen kandidaatti Retzler ja tirehtööri Lundborgh. Hra Lundborgh on jo kokonaisen ihmisiän työskennellyt maansa sokeain hyväksi. Häntä sanotaan "Ruotsin taitavimmaksi kerjäläiseksi". Ja vielä nytkin hän 64 ikävuodestaan huolimatta hankkii kohtalotovereilleen vuosittaisina avustuksina yleisöltä noin 90,000 kruunua eli lähimain 1 milj. Suomen markkaa. Vähän enemmän eli noin 100,000 kr. antaa hallitus sen lisäksi hänen yhdistykselleen.

Tarmollaan sai Clevelandista kotoisin oleva ja 5-vuotiaana näkönsä menettänyt Robert B. Irwinkin, joka loistavat tutkinnot suorittettuaan toimi 14 vuotta opettajana, perustetuksi Amerikan suurimman sokeainyhdistyksen "The American Foundation for the Blind", jonka aloitteesta nyt kyseessä oleva maailmankongressikin aikaansaatii ja joka maansa sokeiden hyväksi harjoittaa suurenmoista propagandaa, kokeilee uusilla apukeinoilla, antaa kaikenmoisia tietoja ja on sokeille erinomaisena apuna sekä suuressa että pienessä.

Avajaiset pidettiin International Housessa New Yorkissa, mutta nuo nelipäiväiset neuvottelut olivat Hotel Pensylvaniassa, missä useimmat osanottajat asuivatkin.

Kaikki esitelmät oli etukäteen painettu ja jaettu osanottajille. Siten saattoi kukin jo ennakolta tutustua niihin ja ajatella valmiiksi mahdolliset huomautuksensa ja lisäyksensä alkavassa keskustelussa.

Tärkeimpänä kysymyksenä oli tietenkin n.s. sokeuskorvauskysymys, s. o. korvaus sokean näönpuutteesta aiheutuvan työkyvyn osittaisesta menettämisestä eli vähentymisestä. Tässä asiassa päätettiin kääntyä kaikkien maiden hallitusten puoleen, jotta sellainen mahdollisimman pian saataisiin toteutumaan.

Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain 48 valtiosta on 21:ssä myönnetty sokeille vuosittain eläke, joka vaihtelee 100 dollarista 500:aan. Tanskan sokeat saavat n. s. invalidieläkkeen, joka aikoinaan nousi 700 kruunuun. Ruotsin hallitus parhaillaan valmistele sokeuskorvauslain tapaista. Norjassa se on vielä alkustasteillaan. Saksassa se myöskin on jo ollut useasti esillä valtiopäivillä.

Myöskin sokeain sijoittamisesta teollisuuslaitoksiin pohdittiin. Ja todettiin, että Saksa, Amerikka ja Englanti ovat siinä suhteessa saaneet paljon aikaan heidän hyväkseen. Ohimennen mainittakoon, että Amerikassa saattavat siihen tottuneet sokeat käyttää tavallista Singerin ompelukonettakin sellaisella nopeudella, että se ihmetyttää. Miksi eivät ne sitten teollisuuslaitoksissa tulisi toimeen?

Vaikka onhan siellä kaikkien mahdollisuuksien maassa, jossa sokeita on noin 100,000 ja jossa niitä on sekä kerjäläisinä että senaattoreina, Filadelfiassa lääkärinä aivan sokea mies, joka sokeana opiskeli ja valmistui tähän ammattiinsa, erikoisalanaan hermoja sydäntaudit, vieläpä yliopistossa luennoidenkin.

Mutta paitsi näitä yleisiä kokouksia oli iltasin vapaita keskusteluja eri ryhmissä. Ja niissä pohdittiin melkeinpä kaikkia sokeain asian aloja. Jokaisellahan oli mielestään jotakin arvokasta esitettävää kokemustaan. Ja tärkeintä näissä oli se, että kaikki nuo kongressiin kokoontuneet sokeain merkkimiehet, tavallaan esitaistelijat, joutuivat suoranaiseen kosketukseen toistensa kanssa, joskin toisinaan vain tulkin välityksellä. Sydämen kyllyydestä siinä silloin suu puhui. Ja saamansa kokemukset ja neuvot koettaa kukin kotiseudullaan osaveljiensä hyväksi käyttäen.

KIITOS.

Kaikesta siitä ystävällisestä huomiosta, jota kuuromykkäin yhdistykset, kuurot sekä heidän kuulevat ystävänsä osoittivat minulle täyttäessäni 75 ikävuottani, lausun tänä lämpimät kiitokseni.

H:ki, 3. 10. 1931.

Valter Forsius.

**S. K. M. JA SOKEAIN OPETT. OPETT.-
LIITON 3-VUOSIKOKOUS**

(Jatk.)

Rouva L. Lyytikäinen alusti vielä kysymyksen: Raamattuopetuksen merkitys sokeainkouluissa. Keskustelu siitä siirrettiin seuraavaan päivään. Nautittua vielä sokeainkoulun tarjoamia virvokkeita lopetettiin päivän työskentely yhteislaululla. Opettaja S. Seppälä kiitti vieraiden puolesta sokeainkoulun johtajaa ja johtajataria.

Kolmantena päivänä kokousta jatkettiin taas kuuromykkäinkoululla, jolloin puhetta johti johtaja U. Kahma ja sihteerinä oli opettaja V. Lehvä.

Johtaja U. Kahma alusti kysymyksen: Kuuromykkäinopettajain valmistus Keski-Euroopan maissa, ja mitä meidän on sen johdosta vaarinoitava. Alustaja kertoi viimekesäisellä ulkomaanmatkallaan tekemiään huomioita Saksan ja Unkarin kuuromykkäinkouluista. Opettajavalmistuksessa näissä ja muissakin Keski-Euroopan maissa on nykyään vallalla suunta, joka panee pääpainon teoreettiseen, suorastaan yliopistomiesten antamaan opetukseen, kun sen sijaan käytännöllinen opettajavalmistus on jäänyt miltei sivuasiaksi. Tätä asianlaitaa alustaja piti sangen valitettavana toivoen, että meillä kuuromykkäinkoulut siltä säästyisivät. Tieteellinen valmistus luonnollisesti on paikallaan, mutta jos sen takia käytännölliseen opetustyöhön perehtyminen laiminlyödään, niin silloin saattaa koko kuuromykkäinopetusala kohdata romahdus, josta jo on merkkejä näkyvissäkin Saksan kuuromykkäinkouluissa. Alustuksen johdosta syntyneessä keskustelussa muutamat puhujat ehdottivat maamme perustettavaksi erityisen normaalikoulun, johon kuuromykkäinopettajain valmistus yksinomaan sijoitettaisiin. Toiset puhujat taas tätä vastustivat ollen sitä mieltä, että opettajavalmistus olisi pysyttävä nykyisillään, korkeintaan käytännöllistä opettajavalmistusta olisi tehostettava. Äänestettäessä viimeainittu ehdotus sai suurimman kannatuksen.

Kuopion kuuromykkäinkoulun opettajakunnan puolesta opettaja V. Lehvä luki alustuksen erään sosialiministeriön asettaman komitean mietinnön johdosta, joka koskee kuuromykkäinhuollon tehostamista. Keskustelun tuloksena uusi keskushallitus veloitettiin jättämään kouluhallitukselle esitys, että Mikkelin kuuromykkäinkoulu muutettaisiin puhekouluksi ja Jyväskylän koulu kirjoituskouluksi. Saman esityksen yhteydessä olisi vaadittava, että kaikki maamme kouluikäiset tulevat kuuromykkäät ja sokeat lapset mahdollisimman pian luettelotaisiin.

Kahviloman jälkeen opettaja O. Hiekkala luki lauantaipäivän kokouksessa asetetun jaoston laatiman ponsiehdotelman ruumiillisen rangaistuksen palauttamiseksi kuuromykkäin- ja sokeainkouluihin. Päätöslauselma hyväksyttiin sellaisenaan.

Puhetta ryhtyi jälleen johtamaan johtaja G. A. Vuorela ja sihteerinä toimi edelleen opettaja V. Lehvä. Keskusteltiin ensin rouva L. Lyytikäisen edellisenä päivänä alustamasta kysymyksestä. Kokous yhtyi alustajan esittämiin ponsiin, joissa ehdotettiin raamatunluvun lisäämistä sokeainkouluihin ja koko raamatun toimittamista sokeain pistekirjaimilla.

Johtaja J. Mustakallio alusti kysymyksen: Onko Aistivalliskoulujen Opettajaliiton yksityisillä jäsenillä oikeus kieltäytyä suorittamasta veroa Virkamiesyhdistysten Keskusliitolle?

Asiasta käytettiin muutamia puheenvuoroja, ja lopuksi kokous yksimielisenä päätti olla alustajan kannalla siinä, että kaikkien kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen opettajain moraalinen velvollisuus on kuulua sekä omaan opettajaliittoon että myös Virkamiesyhdistysten Keskusliittoon.

Tämän jälkeen johtaja U. Kahma kiitti läsnäolijoita kokouksessa tehdystä työstä ja julisti kokouksen virallisen ohjelman päättyneeksi. Puheeseen vastasi johtaja A. Koskinen kiittäen kokouksen puolesta puheenjohtajia ja sihteeireitä.

Kokous päättyi juhlapäivällisiin Kuopion kuuromykkäinkoululla. Paistiin päästyä johtaja J. Mustakallio, johtaja G. A. Vuorela ja opettaja S. Seppälä tulkitsivat puheissaan vieraiden kiitollisuuden kokouksen järjestäjille. Neiti T. Loimaranta ojensi johtaja U. Kahmalle vieraiden puolesta kimpun ruusuja. Rouva E. Marttinen lausui sepittämänsä leikillisen runon ja kun yhteisesti oli laulettu muutamia reippaita lauluja alkoi yksi ja toinen kokouksen osanottaja kiiruhdtaa asemalle vieden mennessään kauniin muiston Kuopiosta ja siellä rattoisasti vietetyistä kokouspäivistä.

V. L.

**KUUROMYKKÄIN ESITELMÄ- JA
VALISTUSPÄIVÄT**

Turussa t. k. 12—14 p:nä.

V. k. 12—14 p:nä pidettiin Turussa Turun ja sen ympäristön kuuromykkäin esitelmä- ja valistuspäivät täkäläisen kuuromykkäinyhdistyksen huoneustossa Yliopistokadun 6:ssa. Ne alkoivat lauantaina klo 17, tilaisuuteen oli kokoontunut noin sata osanotta-

*Esitelmäpäivät Turun
kuurojenyhdistyksessä
12–14. 9. 1931.*

jaa. Esitelmöitsijöitä oli 11. Työnsä suorittivat esitelmöitsijät palkkiotta. Esitelmäpäivien avajaispuheen piti Turun kuuromykkäinyhdistyksen puheenjohtaja opettaja *J. K. Palomaa*. Lausuttuaan osanottajat ja esitelmöitsijät tervetulleiksi korosti puhuja pula-ajan vaikutusta kuuromykkiin, joista hyvin monet tällä paikkakunnalla ovat olleet työttöminä useita kuukausia, ja heidän hyväkseen tehtävään työhön. Niinpä on valittaen mainittava, että kuuromykkäin ja sokeain asiain kouluneuvoksen virka kouluhallituksessa aiotaan lakkauttaa juuri nykyään, jolloin monet tärkeät ja välttämättömät uudistustehtävät odottavat näihin aistivalliskouluihin perehtyneen henkilön tarmokasta johtoa ja työtä. Puhuja mainitsi niistä erityisesti kuuromykkäin jatko-opetuksen, josta jo Suomen kuuromykkäin liiton asettama komitea on laatinut mietintöehdotuksen, joka on jätetty kouluhallitukseen.

Esitelmäpäivillä pidettiin toistakymmentä esitelmää. Niitä pitivät rovasti *H. Nyberg* tanskalaisesta uskonnollisesta herätyspuhujasta *Fred Amudsenista*, johtaja *E. J. Pesonen* eri ammattien kehityshistoriasta, opettajat *Latvala* ja *U. Kierimo* terveyden hoidosta, *E. Engblom* Lontoon kuuromykkäinkouluista, *K. Lehtinen* pula-ajasta ja sen opetuksista ja säästäväisyydestä sekä *Juhani Ahosta*, *I. Lehtinen* nautintoaineista ja *J. K. Palomaa* Köpenhaminasta ja pohjoismaisesta koulukokouksesta, kirjaltaja *E. Karilas* kansainvälisistä kuuromykkäin urheilukilpailuista Saksassa, vaatturi *E. Savisaari* Ahvenenmaasta ja sen kansasta, herra *Hj. Sandblom* matkoistaan Tanskassa ja Ruotsissa ja herra *B. Kaski* nykyisestä pulatilanteesta ja sen muuttumismahdollisuuksista.

Sunnuntaina toisena esitelmäpäivänä kokoontuivat kuuromykkät Turun kuurojen kouluun jumalanpalvelukseen, jossa saarnasi puheen ja viittoen rovasti *H. Nyberg*.

Esitelmäpäivien ohjelmaan kuului myöskin opintoretki, joka tehtiin Halisten vesijohtolaitokselle. Sitä paitsi oli ohjelmassa ohjelmallinen iltama puheineen, esitelmineen, kertomuksineen ja näytelappaleineen.

Kuuromykkäin urheiluseura "Valpas" oli esitelmäpäivien yhteyteen järjestänyt kuuromykkäin urheilukilpailut, jotka pidettiin 13 päivän aamupuolella Urheilupuistossa. Mainittakoon myöskin, että esitelmäpäivien osanottajat lähettivät onnittelusähkösanoman aistivalliskoulujen ent. tarkastajalle, kouluneuvos *V. Forsiukselle* Tammisaareen hänen täyttäessään 75 vuotta.

Kuuromykkäin esitelmä- ja valistuspäivät päättyivät maanantainan illalla opettaja *Palomaa* pitämään lopettajaispuheeseen, jossa hän loi katsauksen esitelmäpäivien tuloksiin ja toivoi esitelmiin nähden vastaisuudessa saatavan aikaan suurempaa keskitystä, niin että esitelmäin aiheet koskettaisivat toisiaan. Lopuksi hän kiitti kaikkia esitelmäpäiväin avustajia.

PULA-AIKA, TYÖ JA SÄÄSTÄVÄISYYS.

Meillä on nyt pula-aika. Kaikkialla maailmassa valitetaan, että on huono aika. Ihmisillä on vähän rahaa. On siis rahapula. Ne, joilla on suuria velkoja, eivät voi maksaa niitä. Olemme saaneet joka päivä lukea sanomalehdistä kymmeniä pakkohuuto-kauppailmoituksia. Sekä maalla että kaupungeissa ovat monet menettäneet koko omaisuutensa. Monesta, joka ennen on ollut rikas, on nyt tullut köyhä. Ennen oli kovin harvinaista, että maanviljelijät tekivät vararikkoja. Mutta nyt sekin on hyvin tavallista. Mistä sitten johtuu tämä huono aika ja rahapula, joka meillä nyt on? Siihen on monenlaisia syitä olemassa. Yksi syy mielestäni on se, että ihmi-

*Esitelmäpäivät Kiikan
kuurojenyhdyksessä*

set eivät ole pitäneet huolta ja murhetta huomisesta päivästä eli tulevasta ajoista. He ovat unohtaneet tämän tärkeän asian. Kun me muistelemme kulunutta eli viime vuosikymmentä, niin silloin oli hyvä aika kaikilla. Silloin oli työtä jokaisella. Kaikki saivat hyviä palkkoja. Hyvin monet rikastuivat kaupalla y. m. keinoilla. Rahaa oli runsaasti liikkeellä. Samalla silloin myöskin tavaroiden hinnat kohosivat päivä päivältä. Kun joku osti esim. maatilan, talon, niin hän tavallisesti sai siitä jo pienen ajan kuluttua paljon voittoa. Tällaista nousua ei voinut enää jatkaa. Sen täytyi joskus loppua. Jos tätä olisi vielä jatkunut, niin pula olisi tullut vastedes paljon suuremmaksi. Kun kaikilla ihmisillä oli niin pitkältä sellaista hyvää aikaa, niin he eivät huomanneet ajatella, että vast'edes voi tulla huonojakin aikoja. Kaikki luulivat, että sitä hyvää aikaa jatkuu vaan loppumattomiin. Ihmiset eivät oppineet ajattelemaan taloudellisesti. He veltostuivat ja tottuivat mukavaan elämään. He unohtivat siis huomisen päivän eli tulevan ajan. Monet rakensivat liian komeita ja suuria taloja. Toiset ostivat kalliita autoja j. n. e. Ja monet vähemmänkin rikkaat rupesivat elämään ylellisesti ja tuhlaamaan rahaa, josta suurin osa on mennyt ulkomaille. Kun sitten tuli tämä huono aika, niin on se ollut hyvin vaikea monelle. Tämä pula-aika, huono aika opettaa nyt meille, ettei sovi unohtaa tulevia aikoja, sillä hyvätkin päivät voivat akkaä muuttua huonoiksi. Tämä aika, jota me nyt elämme, ei kuitenkaan ole vielä voittamattoman raskas. Mutta se voi tulla vielä huonommaksi. Ainakin se jatkuu ja sen vaikutus tuntuu vielä kauan. Sentähden meidän pitää olla varovaisia, ettemme joutuisi näkemään suurempaa hätää ja puutetta vast'edes. Miten me sitten voimme voittaa tällaisen huonon ajan? Miten me voisimme tulla toimeen silloinkin, jos

mahdollisesti aika tulisi vieläkin huonommaksi? Näihin kysymyksiin on meidän syytä miettiä vastausta.

Ensimmäinen keino mielestäni olisi ahkera työ, jolla voisimme huonoa aikaa torjua. Jokaisen terveen ihmisen velvollisuus on tehdä työtä. Ahkeralla työllä me voimme hankkia jokapäiväisen leipämme. Sillä me voimme myöskin koota varoja vanhuuden, sairauden ja huonojen aikojen varalle. Ikävä kyllä, ei huonona aikana aina ole kaikenlaisia töitä saatavissa. Niinpä nykyäänkin on paljon työttömyyttä olemassa. Tänä huonona aikana ovat monet tehtaant vähentäneet työvoimaansa. Maatalousalallakaan ei ole sitä aina riittävästi saatavissa. Kun muistelemme vielä niitä hyviä aikoja, niin silloin sai ansaita rahaa helposti, sillä työtä oli paljon ja palkat olivat korkeat. Mutta silloin jäätiin usein työstä pois, tehtiin lakkoja ja vietettiin tuhlailevaa elämää entisillä varoilla. Silloin ei ajateltu ollenkaan huomista päivää. Tällaisena huonona aikana ei jokaisella ole enää sellaista työtä, jota on tottunut tekemään ja jota mielellään tekisi. Siksi täytyy monen tehdä vastenmieliseltäkin tuntuvia tehtäviä. Kaikki hyödyllinen työ on kuitenkin yhtä tarpeellista yhteiskunnalle. Säveltäjä, kirjailija, kuokkamies, ojankaivaja, suutari ja puuseppä ovat kaikki yhtä tarpeellisia elämässä. Tapahuu joskus, että rikas, ylhäinen henkilö halveksii ruumiillista työtä tekevää ihmistä. Kuitenkin kaikki rehellinen työ on yhtä arvokasta. Työn arvo riippuu vaan siitä, miten sitä tehdään. Jos työ suoritetaan uskollisesti ja huolellisesti, niin se on arvokasta ja hyödyllistä. Moni ihminen, joka on perinyt vanhemmiltaan suuren omaisuuden, ei tee mitään hyödyllistä työtä, mutta nauttii usein kuitenkin suurta kunnioitusta rikkautensa tähden. Sellainen henkilö, joka ei hyödytä yhteiskuntaa työllään, ei ansaitse mitään kunnioitusta. Mutta jos tällainen rikas henkilö käyttää varojaan

siten, että hän laittaa niillä tehtaita ja laitoksia, joilla hän luo onnea ja menestystä yhteiskunnalle, antaa työtä työttömille, niin hän ansaitsee kunniaa ja kiitosta. — Huono aika ja puute ei ole kuitenkaan sellainen paha, jolle ei mitään voisi. Lujalla tahdolla ja ahkeralla työllä voi sen karkoittaa. Jo lapsena tulisi tottua tekemään ahkerasti työtä. Vanhemmat eivät voi antaa lapsilleen parempaa perintöä kuin totuttua lapsensa hyödylliseen työhön ja kasvattaa heti lapsesta asti ahkeruutta ja luonteen lujuuksi. Maallinen rikkaus voi hävitä. Tulipalo, huonot keinot, telut ja monet muut seikat voivat sen tuhota. Mutta lapsuudessa opittu hyödyllinen työntönteon taito ei koskaan häviä. Se säilyy katoamattomana aarteena elämän loppuun asti. Ja työstä on paljon muutakin hyötyä. Se kasvattaa iloa, terveyttä ja elämän halua. Se karkoittaa pois vahingolliset nautinnonhimo ja pahat ajatukset. Ei kukaan ole niin tyytyväinen ja onnellinen kuin ahkera työntekijä. Tyytymättömyyttä ja onnettomuutta löytyykin tavallisesti vain laiskojen ihmisten keskuudessa. Ahkeran työmiehen mieli on levollinen ja rauhallinen, mutta laiskan mieli on rauhaton ja levoton. Työ on raskasta ja vaikeaa, jos sitä tehdään raskaalla mielellä, mutta se on keveää, jos teemme sitä ilolla. Ei kuitenkaan saa ajatella niin, että aina tulisi tehdä työtä. Kyllä me tarvitsemme lepo- ja virkistysvetkiäkin välillä. Mutta näyttää siltä kuin nykyaikana nuoret ihmiset vain huvittelisivat. He tekevät alinomiaa huvimatkoja, tanssivat ja kulkevat teatterista ja elokuvista toiseen. Ja viimein he kyllästyvät kaikkeen. On häpeä, kun terve, nuori ihminen ei työllään hyödytä kotiaan eikä yhteiskuntaa. Siis ensin työ ja sitten vasta lepo. Oikeasta levosta ja huvista osaakin nauttia vain sellainen ihminen, joka on ensin suorittanut työnsä huolellisesti. Muistakaamme aina, että ahkera työ on ihmisen kunnia. Ilman työtä ei yhteiskunta voi tulla toimeen tällaisena huonona aikana. Kunnia ja arvo siis rehelliselle, ahkeralle työntekijälle ja hyödylliselle työlle. Silloin kun työtä on saatavissa, niin tehkäämme sitä ahkerasti ja ilolla. Siten me voimme karkoittaa tai ainakin lieventää vaikeintakin pula-aikaa.

Tämä pula-aika vaatii siis meitä tekemään ahkerasti työtä. Mutta tämä ei vielä riitä. Sillä vaikka me tekisimme kuinka paljon työtä ja tuhlaisimme sitten kaiken tulomme, niin eivät olot tulisi sen paremmiksi. Tämä aika vaatii siis meiltä myöskin säästäväisyyttä. Säästäväisyydestä on kyllä jo vuosien kuluessa paljon puhuttu ja kirjoitettu. Mutta ei siitä ehkä voi koskaan liikaa puhua. Ei ainakaan elä-

mä nykyaikana sitä todista. — Tiedämme, että yksityinen ihminen voi joko tuhlata tai säästää, tulla siten joko köyhäksi taikka rikkaaksi. Samoin voi koko kansa tehdä. Miten on meidän kansamme laita? Elääkö se säästäväisesti, vai tuhlaako se? Tuhlaamisesta on esim. se, kun panee rahansa sellaiseen, mitä ei välttämättä tarvitse, mistä ei ole mitään hyötyä. Sellaisia ovat m. m. monet nautintoaineet, jotka eivät ravitse ruumistamme. Meille ei siis ole niistä mitään hyötyä. Päinvastoin ovat tutkimukset osoittaneet niiden olevan vahingollisia terveydellemme ja hyvinvoinnillemme. Niinpä esim. alkoholi turmelee siveelliset tunteet, tahdonvoiman sekä johtaa nauttijansa pahoihin ajatuksiin ja tekoihin. Samoin eivät tupakka, kahvi ja teekään ole niin vaarattomia ja viattomia kuin luullaan. Se myrky, jota tupakassa on, vähentää samoinkun alkoholikin ruumiin voimia, vahingoittaa sydämen toimintaa ja ennen kaikkea turmelee hermostomme. Tupakanpolttoon kuluu kuitenkin moni päivä yhä paljon kuin säästäväinen ihminen tarvitsee ruokaansa. Myöskin kahviin ja teehen kulutetaan joka vuosi suuria summia rahaa. Tällaisena huonona aikana olisi syytä vähentää niidenkin käyttämistä. On todistettu, että meidän maamme käyttää kaikellaisiin nautintoaineisiin enemmän kuin monet rikkaammat maat. Meillä ei enää kelpaa vesi janon tyydytykseksi, vaan pitää olla limonaattia tai muita hienoja virvokkeita. Kotimaasta saadut ruoka-aineet, hedelmät, marjat y. m. saavat väistyä ulkomaalaisten appelsiinien, suklaamakeisten ja karamellien tieltä. Suuria summia tuhlataan vaatetukseen, kun tahdotaan noudattaa alati muuttuvia muotiseikkoja. Ei ajatella, mistä saadaan rahat. Jos sitä ei ole itsellä niin se otetaan isän tai äidin jo ennestään laihasta kukkarosta. Jos näemme naapurilamme olevan jotain sellaista, jota meillä ei ole, niin meidän pitää välttämättä saada myöskin se itsellemme. Kun naapurin pojalla on uusi leikkikalua, niin tahdotaan saada heti sellainen. Hetken kuluttua kylästyään siihen ja niin pitää taas saada uusi. Pienille pojille ja tytöillekin täytyy isän välttämättä ostaa polkupyörä. Kun tullaan vähän vanhemmiksi, niin ei viitsitä enää ajaa polkupyörällä. Silloin täytyy hankkia moottoripyörä. Ja siihen kyllästyttyä katsellaan kateudella toisten autoja, joissa olisi vieläkin mukavampi ajella. Näin lisääntyvät tarpeet ja menot nousevat nousemistaan. Jos sitten tulot eivät ole tarpeeksi suuret, niin tehdään velkaa. Ja kun ei enää saada lainaksi, niin voi lopulta tapahtua väärännys tai varkaus. Tähän johtaa usein tarpeiden ja menojen liiallinen kasvaminen. On siis selvää, että

maamme asukkaiden pitäisi ruveta ajattelemaan säästäväisyyskysymystä, sillä maamme on tuhlaavainen maa. Joka vuosi tuhlataan maassamme satoja miljoonia hyödyttömiin ja tarpeettomiin ylellisyystavarihin, vahingollisiin nautintoaineisiin ja kaikellaiseen ulkomaalaiseen rihkamaan. Rahanpuutteen pitäisi jo opettaa ihmisiä säästäväisyyteen. Kun rahanpuute tulee suureksi, niin se ei enää opeta, vaan se jo suorastaan pakottaa siihen, mutta silloin saavat jo monet kärsiä toisten tuhlaavaisuuden tähden. Silloin täytyy jo kieltäytyä luonnollisista jokapäiväisistä tarpeistakin. Onnellisempaa siis olisi, jos jokainen heti rupeaisi säästämään. Säästämällä tarkoitetaan yleensä sitä, että ihminen panee tulevia aikoja varten talteen jotain sellaista, jonka hän nyt voisi käyttää. Säästäminen vaatii ihmiseltä kieltäytymistä. Yhä uudelleen ja uudelleen on meidän opittava kieltäytymisen taito. Siihen taas vaaditaan ihmiseltä siveellistä voimaa ja hyvää tahtoa. — Jokaisen ihmisen halu on päästä huolettomaan elämään. Mutta kaikille ei ole suotu tilaisuutta suurten tulojen tai perinnön kautta päästä rikkaaksi. Eikä kaikilla ole taitoa pysyä varakkaana, vaikka ovat siksi päässeetkin. Helposti saatu myöskin helposti kuluu. Mutta säästämällä kootut markat ovat kieltäytyksen ja vaivan näön hedelmiä ja siksi me emme niitä niin helposti tuhlaa. Menoja pienentämällä on kaikkina aikoina helpommin päästy varallisuuteen kuin tuloja suurentamalla. Vanha sananlaskukin sanoo: "Suuret tulot eivät tee rikkaaksi, vaan pienet ulosmenot". "Jos tarvitset vähän, niin olet köyhänäkin rikas", sanoo toinen sananlasku.

Tämä säästäväisyyden kehittäminen täytyy alottaa jo nuorena, sillä harvoin siitä vanhana enää mitään tulee. Jokaisen velvollisuus on säästää, mutta erikoisesti lasten tulisi oppia säästämään, sillä se on heille helpompaa, kun heillä ei ole vielä kaikkia tottumuksia. Muutamat vanhemmat koettavat totuttaa lapsiaan jo pienenä kieltäytymään kaikesta, mikä ei ole aivan välttämätöntä. He eivät anna lapsille ollenkaan rahapennejä, että ne eivät oppisi tuhlailemaan. Tämä ei ole mielestäni aivan oikein. Lapsen luontoon nimittäin kuuluu, että hänellä on monenlaisia mielitekoja. Joskus hän tahtoo esim. makeisia eli muita namusia, joita ei aina sovi lapselta kieltää. Mutta olisi sopiva tapa, että lapsen annetaan pienillä palveluksilla ja askareilla itselleen ansaita ne pienet rahat, joita hän ostoksiinsa tarvitsee. Myöhemmin sopii lapselle myöskin huomauttaa, että makeispussi tai elokuvissakäynti merkitsee vain pienen hetken hupia ja nautintoa. Ja että sillä rahalla olisi voinut ostaa jo-

tain sellaista, josta olisi ollut hyötyä pitemmäksikin aikaa. On väärin luulla, että taloudelliset kysymykset ovat vain aikuisten asioita. Kyllä ne kuuluvat myöskin lapsille. Lasten totuttamista taloudelliseen ajatteluun ei voi koskaan aloittaa liian varhain. Hyvä tapa on, että vanhemmat avaavat lapsillensa säästötilin pankissa, jonne sitten lapset saavat kuukausittain ja vuosittain viedä pieniäkin tulojansa. Säästöön pantu raha kasvaa aikojen kuluessa niinkuin lumivyöry; samoin kuin monesta pienestä purosta kasvaa vähitellen suuri joki. Näin säästöönpanemalla voi jokainen turvata oman elämänsä. Koulussa voi opettaja ohjata lapsia säästäväisyyteen, mutta kotikasvatus on kuitenkin vielä tärkeämpi. Siitä riippuu, kasvaako nousevasta polvesta säästäväisiä ihmisiä, vai tuhlareita. Valitettavasti näkee usein, miten nuoriso nykyaikana kaupungeissa ja maallakin markkina- y. m. huvipaikoilla tuhlaa rahojaan kaikenlaiseen turhuuteen. Luultavasti he eivät ole saaneet kasvatusta ja opetusta säästäväisyyteen kotonansa. Ja se, minkä he ovat oppineet koulussa, on voinut unohtua. Luulen myöskin, että monet nuoret ihmiset häpeävät säästämistä. He pelkäävät, että toverit pilkkaavat heitä, jos he eivät elä yhtä hienosti kuin toisetkin. Ja monet tahtovatkin näyttää n. k. "paremmilta ihmisiltä". Samalla säästäväisyys on monen mielestä huono maine. Säästäväinen ihminen saa nimittäin pian tuhlaavilta tovereiltaan saiturin nimen. Liiallinen säästäväisyys voi kyllä muuttua saituruudeksi. Kun ihminen ei tahdo syödä ravitsevaa ruokaa, kulkee repaleisena tai sairaana ei menä lääkärille, niin se on väärää säästämistä. Sellainen ihminen on myöskin sahuri, joka aina vaan ajattelee rahaa ja kokoaa sitä arkkunsa pohjalle eikä vie sitä pankkiin korkoa kosvamaan ja hyödyksi muillekin ihmisille. Se on väärää säästämistä, joka ei sovi kenellekään. Mutta oikeata säästämistä ei tarvitse hävetä. Säästäväisyys on sellainen hyve, jota kannattaa harjoittaa ja joka ansaitsee kunnioitusta. Nekin ihmiset, jotka tuhlaavat, ymmärtävät kyllä, että tuhlaileva elämäntapa ei tuo onnea eikä menestystä ihmiselle. Mutta he eivät osaa enää luopua tuhlaavaisesta elämästään. Siksi olisi säästäväisyyttä harjoitettava jo varhain. Ja sitä olisi myöskin harjoitettava pienissä asioissa, jotta se muodostuisi tottumukseksi.

Kenen meistä sitten on säästettävä? Kaikkien, jotka ymmärtävät, että tuhlaavaisuus on moitittavaa ja syntiä. Erikoisesti lasten ja nuorten tulee oppia säästämään, sillä heistä riippuu tulevaisuus. Meidän tulee säästää sentähden, että me kerran voimme maksaa velkamme isällemme ja äidillemme heidän vai-

voistansa. Tämä velka on maksettava silloin, kun he tulevat vanhoiksi ja tarvitsevat meidän apuamme. Voidaksemme tämän velan suorittaa, on meidän säästettävä. On säästettävä myöskin siksi, että voimme huolehtia tulevan sukupolven kasvatuksesta. Ja lopuksi on meidän säästettävä ja säästöillämme turvattava oma elämämme vanhuuden, sairauden ja huonon aikojen varalta. Jos me kerran sydämeistämme tahdomme tuottaa onnea, menestystä ja hyvinvointia maaillemme, niin oppikaamme huolehtimaan tulevista päivistä, oppikaamme säästämään ja elämään raittiisti ja työteliäästi. Luopukaamme oman itsemme ja kansamme vuoksi kaikesta, joka on meille tarpeetonta, hyödytöntä ja vahingollista ja olkaamme uskolliset päätöksessämme. Muistakaamme, että vain ahkera, rehellinen työ ja säästäväisyys kohottaa kansamme. Vain siten se voi elää onnellisena, hyvinvoipana ja suorittaa tehtävänsä kansana kansojen joukossa huononakin aikana, vieläpä puutteen ja hädän hetkeläkin.

Kosti Lehtinen.

KÄYNTI ELÄINNÄYTTELYSSÄ

Julkaisemme tässä erään Turun kuurojenkoulun kahdeksannen luokan oppilaan kirjoittaman kertomuksen oppilasten käynnistä eläinnäyttelyssä.

Sunnuntaina syyskuun 6 p:nä me menimme kouluun ensin klo 11. Hartaushetkessä opettaja Kosti Lehtinen puhui meille Jumalan sanaa. Kun hartaushetki loppui, niin me menimme kotiin pysymään vähän aikaa. Sitten kahdeksannen, seitsemännen, kuudennen ja viidennen luokkien oppilaat menivät puutorille. Minä näin teltoja ja vaunuja siellä. Aidat olivat teltojen ja vaunujen ympärillä. Sitten opettajat Lehtinen, Seppälä ja Engblom tulivat puutorille. He maksoivat Seppälälle oppilaitten rahaa. Seppälä meni vaunuun maksamaan. Sitten opettajat ja oppilaat menivät ensin suureen teltaan. Me näimme, että siellä oli 2 elefanttia, 2 kameelia ja muita pieniä hevosia. Sitten Mirjam, Toini, Helvi, Helmi, Lahja ja minä menimme ensimmäisen elefantin selkään. Me nousimme tikapuilla selälle istumaan. Oli hauskaa ratsastaa elefantilla. Oli myös korkeaa istua selällä. Muut lapset ratsastivat elefantilla, kameeleilla ja pienillä hevosilla. Kun ratsastus loppui, niin me menimme alas. Eräs neiti möi pullaa ja appelsiinia ihmisille. Pullat ja appelsiinit maksoivat 1 mk. Sitten menimme me toiseen teltaan katsomaan erilaisia eläimiä. Siellä oli kaksi vaunua, joissa eläimet asuivat häkeissä. Häkeissä oli rauta-aita. Me näimme ruskean maakarhun, 2 valkoista jääkarhua, 1 leijonan, 2 tiikeriä, 2 vuorivuohtia, 2 apinaa, 1 valkoisen papukaijan, 3 tai 4 monenväristä papukaijaa y. m. eläimiä. Taas me menimme kolmanteen teltaan katsomaan. Siellä oli 3 elefanttia, monta kameelia, pieniä ja suuria hevosia y. m. eläimiä. Kun me katsoimme kaikki eläimet, niin menimme kotiin.

Hilkeä Honkavaara.

HÄMEENLINNA HEINÄKUULLA ARMON VUONNA 1931

Rakas ystävä!

Lämpimät kiitoksemme oikein kädestä pitäen kaikesta osaksemme tulleesta kestäyttyksestä ja ystävällisestä kohtelusta ja seurasta. Kiitos kaunis kirjeestäsi myöskin ja kaikesta hyvästä ja kauniista, mitä se sisälsi. Utelit sen matkamme vaiheita ja syntyjä syviä. No eihän tässä auta muu kuin tyydyttää uteliaisuutesi ja suothan anteeksi, että se tapahtuu äänenkannattajamme palstoilla, mutta kun tuo toimittussihiteerikin anelee sitä samaa, niin lyödäänpä nyt 2 karpästä yhdellä iskulla. Toukokuun kokouksessa oli huviretkikysymys esillä. Toiset silloin tahtoivat Kuhmoisiin rovestin luo, toiset Ävikiin, mutta asia jätettiin vielä silloin avoimeksi. Vähän myöhemmin tuli Sinun kirjeesi, jossa niin hartaasti toivoit meitä Salon k.m.y. kesäjuhille ja kun K.m. Lehdessä myös oli ilmoitus kesäjuhlastanne. Löimme viisaat päät yhteen ja aloimme pohtia Salon matkaa. Kun onnistuimme saamaan halvalla hyvän korma-auton ja ilmojen isäntäkin näytti suopealta, kokoonnuttiin sunnuntaina kesäkuun 28 p:nä klo 6 aamulla 15 Hämeenlinnan k.m. y:n jäsentä ja 5 kuulevaa torille, päämääränä Hajala.

Matka tapahtui seuraavaa linjaa: H:llinna—Vanaja—Renko—Tammela—Somero—Kuusjoki—Pertteli—Uskela—Salo—Halikko—Hajala. Matkaa oli 138 km ja sen me ajoimme noin 5 tunnissa. Alkumatka H:linnasta Renkoon oli ylen mäkitistä, niin että auto lensi ylös ja alas aivan kuin laiva ja heikoimmat alkoivat tuntea lievää merikipua, tai onko se oikeammin sanottu autokipua. Hyvin kaunista seutu muuten oli. Kuljimme ohi kauniiden havu- ja lehtimetsien ja hengitimme metsän pihkaista tuoksuja; kauniita järviä ja lampia myös sivuutimme kuin myös monta komeaa ja vaurasta maataloa näki siellä täällä. Viivähdimme hetkisen Salon kauppalassa ja sitten jatkettiin matkaa aina Halikon kirkolle, jossa nousimme autosta ja menimme kirkkomaalle. Halikon hautausmaa sijaitsee kirkon ympärillä, ja tiedäthän, että siellä lepää yksi Hämeenlinnan lapsi, kuuromykkä uunintekijä Oskar Lumme-vainaja, joka oli meille monelle hämeenlinnalaiselle tuttu lapsuuden- ja koulutoveri. Matkaseuraamme kuului tällä kertaa Oskar Lumme-vainajan kuuleva sisko. Hän läksikin mukamme juuri siitä syystä, että hänelle tarjoutui tilaisuus käydä velivainajan haudalla sekä tavata samalla vainajan vaimoa. Kalmistossa etsimme kauan ja tuloksetta Oskar-vainajan hautaa. Turvauduimme sitten hauturin apuun, joka kertoi meille sen masentavan asian, että Lummen hauta Halikon kirkkomaalla sai olla hoitamatta monet vuodet, jolloin kirkossa ja sanomalehdissä ilmoitettiin, että hoitamatta jätetyt haudat myydään uudelleen ja sellainen kohtalo tuli Lummenkin haudalle. Omaiset täällä Hämeenlinnassa eivät tienneet siitä, vaan he uskoivat, että sukulaiset olisivat huolehtineet haudasta. Vainajan luut oli siirretty yhteishautaan, joten Lumme-vainajalla ei ole erityistä leposijaa kirkkomaalla. Alakuloisina ja masentuneina seisoi me ja tuskallista oli katsella vainajan sisaren surua ja kun hän kyynelisin laski mukana tuomansa omaisten seppeleen yhteishautaan; tuntui kuin meiltä olisi jotain pyhää ja kaunista vietyä ja särkynyttä. Suuresti pettyneinä ja masentuneina poistuimme kalmistosta. Sisko kertoi, että Lumme-vainajan sukulaiset täällä H:linnassa aikoinaan ke-

Salon k.m. kesäjuhla Hajalassa 28/6 31 Laineen huvilalla

räsivät rahaa muistokiven pystyttämistä varten haudalle, mutta turhaan olivat keränneet, koska ne, joita pyydettiin huolehtimaan kiven pystyttämisestä, eivät olleet sitä täyttäneet. Tämän ikävän kohtauksen jälkeen jatkoimme matkaa edelleen Hajalaan saakka. Perillä olit Sinä sitten niin sanomattoman onnellinen meidät yllätetysti vastaanottaessasi. Samaten toisetkin salolaiset kohtalotoverit iloisin ja sydämellisin viittauksin toivottivat hämeenlinnalaiset kohtalotoverit tervetulleiksi Hajalaan. Pian me kaikki toverillisesti viittailimme, sillä yksiä samoja "pulliaisia" me paikkakunnan eroavaisuudesta huolimatta olemme ja hyvin reipasta oli komento siellä. Ohjelmaa kokouksessanne oli kosolti. Oli 3 virallista puhujaa, näytöksiä, arvauksia y.m. aivan loppumattomiin. Kokouksen loputtua vielä kaikessa rakastettavuudessa kutsuit meidät kotiisi kauniille Rauhamäelle, jossa meidät ystävällisesti vastaanotettiin ja tarjottiin parasta talosta. Mielellämme olisimme viiptyneet kodissasi kauemminkin, mutta ilta tuli ja meillä oli edessä pitkä paluumatka. Otimme siis jäähyväiset herttaisilta ja rakastettavilta Rauhamäen asukkailta ja matkaamme ja näkemysimme hyvin tyytyväisinä erosimme tavataksemme joskus tulevaisuudessa uudelleen. Sellainen oli Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistyksen jäsenten huviretki Hajalaan ja Rauhamäelle.

Hämeenlinnassa oltiin perillä klo 2 yöllä. Ei pienintäkään onnettomuutta sattunut matkalla. Vakuutit, että tulomme tuotti Sinulle virkistystä ja antoi uutta voimaa työkennellä kohtalotoveriesi hyväksi edelleenkin. Kiitos kaikesta ja ole uskollinen vähässä. Ystäväs *Miina*.

KIRJE VAASASTA

Mitä Vaasasta kuuluu? Kesä on kulunut hauskaasti loppuun ja syksy on alkanut. Viime syyskuun Kuuromykkäin Lehdessä kerrottiin, että vaasalaiset kuurot tekivät heinäkuun 4 p:nä huvimatkan Ruotsiin Uumajan kaupunkiin "Turisten" laivalla. Heitä oli 9 henkeä.

Ruotsinmaalaiset kuurot tekivät vastavierailun Vaasaan elokuun 23 p:nä. Heitä oli samaten 9 henkeä ja saapuessaan Vaasan kaupungin rantaan sunnuntaiaamuna klo ½5 oli heitä vastassa joukko vaasalaisia kuuroja, jotka toivottivat heidät tervetulleiksi Suomeen ja veivät heidät lepäämään koteihinsa. Lyhyen levon jälkeen vietiin heidät autobussilla Vanhaan Vaasaan katselemaan vuonna 1852 palaneen kirkon ja kaupungin raunioita, jotka vielä nähdään. Tämä kirkko on rakennettu yli 500 vuotta sitten ja oli se silloin suuri ja kaunis kirkko. Se oli silloin valkoiseksi maalattu. Kovasti ihmettelivät ruotsinmaalaiset kirkon paksuja seinä, jotka ovat rakennettu osaksi tiilistä ja osaksi kivistä. He kyselivät, että onko kirkon rakentaneet ruotsalaiset vai suomalaiset? — Edellinen on tietenkin mahdollista, sillä siihen aikaan ei tässä kaupungissa asunut ainoatakaan suomalaista, selitin minä. Paljon oli meillä

katselemisen arvoista.

Sitten siirryttiin katselemaan kirkon lähellä olevan koulun, lyseon, raunioita. Tämäkin oli palanut. Se perustettiin v. 1624, nyt näemme vain rauniot. Tässä koulussa oli kuri ankara. Oppilaitten piti aamulla nousta klo 5 ylös ja itse lämmittää ja puhdistaa huoneet. Jos joku oli tottelematon, sai hän koivuvarvuilla selkään. Mutta hyvä se kuitenkin oli, sillä tässä koulussa kehittyi Suomen kaikkein etevimpiä miehiä, kuten Johan Ludv. Runeberg y. m., selitin heille.

Sitten siirryttiin katselemaan Vanhan Vaasan eli Mustasaaran nykyistä kirkkoa, joka oli ennen hovioikeuden talona, mutta palon jälkeen muutettiin kirkoksi. Kirkossa oli juuri jumalanpalvelus, joten emme tahtoneet häiritä kirkkorauhaa, vaikka monella oli halu käydä sisällä katsomassa. Tyydyimme katselemaan vain kirkon ulkopuolta.

Sitten lähdettiin korkealle kummulle, johon oli pystytetty kivistä risti ja siihen oli kirjoitettu ruotsin- ja suomenkielillä: "Tähän pohjan pakanoille pyhä risti rakennettiin". Kovasti olivat ruotsinmaalaiset tyytyväisiä näkemiinsä.

Tämän jälkeen palattiin takaisin uuteen Vaasaan, joka on vasta 77 vuotta vanha kaupunki. Siellä eräässä ravintolassa söimme yhteisen päivällisen, jonka jälkeen lähdimme kaupungin hautausmaalle kunniatervehdykselle Albert Tallroth-vainajan haudalle. Täällä piti hra J. Leivo lyhyen puheen, jossa kertoi vainajan elämästä ja työstä toisten kuuromykkäin hyväksi. Ruotsinmaalaisetkin nostivat hattunsa vainajan kunniaksi.

Mentiin sitten katsomaan Pohjanmaan Historiallista Museo. Siellä professorin rouva Elin Hedman ohjasi meidät läpi suuren ja muistorikkaan museon.

Juuri kun minä olin tarkastamassa suurta kuparirahaa, johon oli painettu viisi leimaa ja etsin siitä vuosilukua, niin Ilo Kangasniemi juoksi ja löi paksun kämmenensä hartioille kuin karhu, sanoen: tulepas katsomaan, mikä tuo kuva on tuossa nurkassa pantuna kehykseen. Lähdin hätäisenä katsomaan. Sehän oli *Carl Oscar Malmin* kuva! No, sopii meidän nyt katsoa esineitä, kun täällä on sata vuotta

vanhempi mieskin meikäläisiä. Suuri oli museo, joka on kolme vuotta sitten rakennettu.

Tämän jälkeen mentiin kolmella moottoriveneellä C. K. Martolan huvilaan, jossa oli illanvietto. Tähä loppui huvittelut ja ruotsinmaalaiset menivät laivaan kovin tyytyväisinä näkemiinsä ja laiva "Turisten" vei heidät takaisin Ruotsiin Uumajaan. Heidän joukossaan oli myös Uumajan kuuromykkäin yhdistyksen puheenjohtaja, nimeltään Appelqvist.

Nikolai Söyving.

Kirjallisuutta

Heikki Linno: SANAN ÄÄRESSÄ SUNNUNTAINA. Hartauspuheita vuoden juhla- ja pyhäpäiviksi. 252 sivua. Hinta 30:—, Kustantanut Kirja.

"Tämän kirjan tarkoituksena on saada palvella niitä kohteja, joissa sunnuntai- ja juhlapäivinä hetkeksi hiljennytään Jumalan sanan ääreen... — Kunpa kirja osuisi joutumaan sellaista luettavaksi, jotka yksinäisinä kulkien, surujen ja ajan painostuksen alaisina kaikesta huolimatta etsivät Jumalaa ja jokukaan totuus sen lehdiltä tällaista vaeltajaa lohduttaisi ja rohkaisisi, silloin kirja olisi saanut osaltaan palvelua sitä suurta asiaa, mikä kirjoittajalla on ollut silmämääränään" — sanoo tekijä esipuheessaan.

Jaakko Kivirinta: MAKOOSTA JA MUIKIAA. Uusia murrejuttuja Etelä-Pohjanmaalta. 106 sivua. Hinta 15:—, Kirjan kustantama.

Hauskoja murrejuttuja. Niille, jotka eivät ole eteläpohjalaiseen murteeseen perehtyneet, voimme viitata kirjan mottona olevaan lauseeseen: "Tätä kiältä jokahine ymmärtää ku sitä vaan kovaa ja selväheä puhuu".

Blair Niles: PIRUNSAARELLE TUOMITTU. Tuntemattoman vangin tarina. Englanninkielestä suomentanut Eino Palola. Kuvitettu. 300 sivua. Hinta 40:—, Kirjan kustantama.

Maailman pahamaineisimman vankisiirtolan "Pirunsaaren" (Ranskan Guayanassa) oloja sanoin ja kuvin omien näkemiensä ja kuulemiensa perusteella kuvailee laajalti matkustellut kirjaillijatar. Mainittakoon, että "Pirunsaari" ensi keran kiintyi maailman tietoisuuteen Dreufus-jutun yhteydessä.

LAULULIPAS, koonnut Job. K. Lindstedt. Suomen laajin todellinen kansanlaulukirja. Kaksi osaa, sisältäen yhteensä 1,057 laulua. Hinta osalta sidottuna 40:—, Osat I—II kotelointeen yhteensä 75:—, Kustantaja Kirja.

William T. Hornaday: VILLIELÄINTEN LUONNE, JÄRKI JA TAVAT. Kuvitettu. Hinta 60:—, sid. 75:—, puolinahkakorukansissa 110:—, Kustantanut Kirja.

New Yorkin eläintarhan johtajan neljännesvuosisadan aikana tekemien omakohtaisten huomioiden perusteella kirjoittama kiintoisa kirja, jota voidaan suositella kaikille, jotka tahtovat tutustua eläinten tapoihin ja sielunelämään.

P. Patokoski: OIKEUDEN KIROISSA. Romaani. Hinta nid. 25:—, Kansanelämäkuvaus Karjalasta. Kustantanut Kirja.

Ludwig Renn: SOTA. Toinen painos. Suomentanut Edwin Hagfors. Sisällöstä mainittakoon: Asemasota. Asema-

sota Chaillyn edustalla. Sommen taistelu. Haavoittuneena. Aisne-Champagnen taistelu 1917. Asemasota 1917—18. Hyökkäys maaliskuussa 1918. Luhistuminen. Kustantanut Kirja.

Tietoja ulkomailta

SAKSA. Olympialaismuistoja. Saksan Kuurojenliiton äänenkannattaja "Die Stimme" kertoessaan äsken pidetyistä kuurojen olympialaiskisoista Nürnbergissä mainitsee m. m., että kuurojen kolmansilla Olympialaiskisoilla oli loistava menestys. Nürnbergin Olympialaisoimikunta oli paljon vaivaa nähnyt levitellessään sanomalehtien y. m. kautta tietoa kisojen tunnetuksi tekemiseksi. Niinpä olikin olympialaiskilpailujamme katsomaan kokoontunut arviolta n. 7000 henkeä, toisten mielestä oli katselijain ja kunniavieraitten yhteinen lukumäärä 8000. Siis enemmän kuin koskaan ennen. Nürnbergin väestö on yleensä tunnettu suuresta urheiluharrastuksestaan. Siksi se innolla seurasi kilpailujen kulkua sekä oli lahjoittanut useita kunniaapalkintojakin. Myöskin Saksan Kuuromykkäinliitto lahjoitti kunniaapalkinnon. Tällainen huomattava menestys on sitäkin ihmeteltävämpi kun ottaa huomioon miten huonot ja vaikeat ajat nykyisin on eletävänä.

Kisojen tärkeimmät kilpailut suoritettiin sunnuntaipäivänä. Silloin tapahtui osanottajain juhlarssi kentälle. Soitokunta soitti kunkin maan kansallislaulua poikien marsseissa esiin ja nostaessa vasemman käntensä tervehdykseksi. Siinä astuivat rivissä peräkkäin Belgian, Tanskan, Englannin, Suomen, Ranskan, Hollannin, Italian, Norjan, Itävallan, Ruotsin, Sveitsin, Tsekkoslovakian, Unkarin sekä Saksan sangen monilukuiset kuurot urheilijat. Komea näky, epäilemättä kisojen huippukohta, näky, jollaista nürnbergiläisillä ei koskaan ennen ole ollut tarjolla. Olympialaisvalan luki nürnbergiläinen Höppl, kuuluisa saksalainen urheilumies ja olympialaissankari. — Tanskalla ja Suomella on erinomaisia juoksijoita ja kenttäurheilijoita. Saksalaiset olivat ylivoimaisia uinnissa ja jalkapallossa. — Kisojen järjestely oli sangen hyvä. Tulosten ilmoittaminen suoritettiin täsmällisesti kovaäänisillä ja ilmoitustauluilla. Sanomalehtien uutiset toimitettiin moitteettomasti. Ilma oli jokseenkin tyydyttävä, vaikka parempikin se olisi voinut olla.

Ruotsalainen keihäänheitäjä Vestling ylitti entisen saavutuksen enemmän kuin 10 metrillä. Ihmeellisen sitkeä ja ylivoimainen oli suomalainen 10,000 m:n voittaja Matti Mölsä. Ensiluokan juoksijoita osoittivat tanskalaiset olevansa voittaessaan kaikki 100—5000 m:n juoksut. Kieltämättä olivat juuri tanskalaiset näitten kilpailujen parhaimmat ja voitokkaimmat osanottajat. — Hyppyssä ja heitoissa olivat pohjoismaalaiset voitokkaita. Näissä lajeissa ei kukaan heittä voinut voittaa.

HOLLANTI. Äskettäin ovat Hollannin kuurot perustaneet Kuurojenliiton. Liittoon on yhtynyt jo useat Hollannin kuurojenyhdistykset. Liiton sihteeriksi on valittu kuuleva herra J. van Prag, kuurojen vanhempain poika, joka on osoittanut aina suurta ystävällisyyttä maansa kuuroille. Liitto on asettanut tehtäväkseen saada Hollantiin koulukäyntipaikan kuuroille, parantaa kuurojen ammattitaitoa, helpottaa heidän töidensä myyntiä jne.

SVEITSI. Sveitsin kuurojen miesten vanhainkoti Uetendorfissa on näinä päivinä viettänyt 10-vuotisjuhlaansa. Kun koti v. 1921 alkoi toimintansa otettiin siihen heti 10 hoidokkia. Nykyään on hoidokkien lukumäärä 31, joista nuorin 20-vuotias ja vanhin 80 vuoden vanha. Tämä vanhainkoti on kuluneen vuosikymmenen aikana saanut monia lahjoituksia, joitten avulla se on voinut iatkaa toimintaansa. Laitoksella on vielä paljon velkaakin, mutta kodin johtokunta katsoo toivovin mielin tulevaisuuteen ja luottaa Jumalan apuun, jota ihmeellisellä tavalla on saatu kokea kuluneen kymmenen vuoden ajanakin.

RUOTSI. Uusi vanhaikori Ruotsin kuuroille. Ruotsissa on jo pitkän ajan ollut ainakin 3 vanhainkotiä: Tukholmassa, Lundissa, Härnösandissa. Nyt on „Kuuromykkäin auttaja-yhdistys” neljännessä piirissä ostanut talon Vänersborgin läheltä ja sisustanut sen vanhaiin kuurojen kodiksi. Talo on riittävän suuri, siinä on useita huoneita, työtupa y.m. mukavuuksia. Talon hinta on suureksi osaksi maksettu niillä tuloilla, joita yhdistys on saanut toimittamalla ja myymällä useita vuosia joululehteä vanhainkodin hyväksi. Huonosta pula-ajasta huolimatta voidaan rikkaassa Ruotsissa saada avatuksi hyvä vanhuudenkoti yksinäisille, varattomille kuuroille.

40-VUOTIAS kuurojen koulu. Syyskuun alussa tuli 40 vuotta kuluneeksi siitä kun Vänersborgin kuurojenkoulu Ruotsissa alkoi toimintansa. Tätä merkipäivää vietettiin arvokkaalla juhalla, johon ottivat osaa koulun oppilaat, nykyiset ja entiset opettajat sekä palveluskunta. Koulun johtaja Hj. Gustafsson piti puheen ja kertoi koulun historiasta. Toisetkin opettajat pitivät puheita. Tervehdys-sähkösanomia saapui ja lähetettiin. Myöskin käytiin laske-massa kukkia entisten opettajain ja johtajain haudoille.

60-VUOTISJUHLAANSA vietti elokuun 25 p:nä Lundin kuurojenkoulu Ruotsissa. Samalla kertaa vietti koulun joh-taja Joh. Björkvist johtajana olonsa 25-vuotisjuhlaa.

TANSKA. Kahdeksas yleinen, pohjoismainen aistiviällis-koulujen opettajain kokous pidettiin Köpenhaminassa kesäk. 24—27 p:nä. Kokouksessa oli 700 osanottajaa Tanskasta, Norjasta, Ruotsista, Suomesta, Islannista, jopa jokunen Saksastakin. Kokous jakautui viiteen osastoon. Kuurojen-opettajain osastoon kuului 227 osanottajaa. Keskusteltiin m. m. heikkokuuloisten kohtalosta ja päätettiin yleensä ru-veta kiinnittämään enemmän huomiota heihin, sekä anta-maan opetusta heille huulilukemisessa. Kaksi kuurojen-koulun johtajaa esitelmöivät kuurojen ammattivalinnasta. Eräs johtaja ehdotti, että kuurojen opettajat saisivat enem-män yliopistosivistystä. Opettaja Forchammer puhui viitto-makielen avuksiottamisesta kuurojenkoulun alkuasteilla.

Kuurojenkoulujen opettajat kävivät joukolla katsomassa Köpenhaminan kuurojenkirkkoa, jossa pastori Jörgensen piti heille lyhyen hartaushetken. Kokouksen ohjelmaan kuului myös käyntejä sikkäläisissä kuurojenkouluissa ja vanhojen kodeissa j.n.e.

TANSKA. Nyborgin kaupungissa oleva kuurojenkoulu vietti 40-vuotisjuhlaansa syyskuun 20 p:nä. Koulussa ope-tetaan epävarsinaisia kuuroja ja on sen johtajana tunnettu kuurojen opettaja A. Hansen. Monet suomalaiset kuurojen-opettajat ovat tässä koulussa käyneet oppimassa kuurojen opetusta.

Tietoja kotimaasta

TERVEHDYS TANSKAN KUUROILTA

Syyskuun alussa ovat Helsingin ja Turun kuurojenyhdistykset saaneet vastaanottaa toverilliset tervehdykset Köpenhaminan kuurojen yhdistykseltä. He siellä Tanskassa muistelevat vielä neljännen pohjoismaisen kuurojen kokouksen aikoa v. 1929. Kiitollisuuden osoitukseksi siitä vieraanvaraisuudesta mitä tanskalaiset kuurot mainitun kokouksen aikana Helsingissä ja Turussa vieraillessaan saivat suomalaisilta tovereiltaan lähettivät he sekä Helsingin että Turun kuurojenyhdistykselle *kauniin taulun*, jossa nähdään kuvia Köpenhaminan kuurojen yhdistyksen omasta, suuresta talosta sekä sen sisähuoneista ja yhdistyksen perustajasta. Tätä lahjakuvaa seurasi erittäin ystävällinen tervehdyskirjoitus. Sekä Helsingin että Turun kuurojen yhdistykset ovat ilolla vastaanottaneet tämän kauniin, arvokkaan ja odottamattoman lahjan sekä ovat sihteerinsä kautta mainitulle Köpenhaminan kuurojenyhdistykselle lähettäneet kiitollisen terveh-

dyksensä. Taulut ripustetaan puitteisiin pantuina yhdistysten kokoushuoneitten seinille.

KOULUNEUVOS V. FORSIUS vietti 75-vuotispäiväänsä syysk. 14 p:nä runsaslukuisten omaisten ja ystäviensä parissa kotonaan Tammisaarella. Päivän kuluessa saapui hänelle monessa muodossa onnitteita ja kukkia. Suomen kuuromykkäinliiton, Kuuromykkäin auttaja-yhdistyksen Helsingin piiriin ja Helsingin kuurojen yhdistyksen onnittelet toi rouva Elma Ignatius. Ojentaessaan mainittujen yhdistysten kukka-set päivän sankarille piti hän lämminhenkisen puheen, jossa esitettiin kiitokset kaikesta siitä avusta ja tuesta, jota koulu-neuvos Forsius monien pitkien vuosien kuluessa on näille yhdistyksille antanut.

MERKKIPÄIVIÄ. 40 vuotta täyttää Viipurissa lokakuun 15 p:nä eräs Viipurin kuurojenyhdistyksen huomattavimpia jäseniä: *Helmi Kaski*, joka on suurella taidolla ja harrastuksella mainittua yhdistystä palvellut 22 vuotta, suuren osan tästä ajasta yhdistyksen puheenjohtajana. Lämpimät onnittelet lähettää myöskin Kuuromykkäinlehti merkipäivän johdosta, sillä Helmi Kaski kuuluu lehtemme ahkerien ja monivuotisten asiameisten joukkoon. Hyvää jatkoa vaan!

LAHJOJA AVIKIN VESIJOHTORAHASTOON. Loviisan kuurot jumalanpalveluksessaan 80 mk, Eeva ja Juho Suoninen 50 mk, Eräs ”jolla on vesijohto” 20 mk, Sävele Angervo 100 mk.

Kaikista lahjoista kiitos! Muutoin on vesijohtoajatus pian toteutumassa. Ehkä jo tänä syksynä saadaan Avikiin uusi vesijohto, jota kodin hoidokkaat, johtajat ja talusapulaiset kauan ja kärsivällisesti ovat odottaneet. Sitten loppuu raskas veden kantaminen kaivosta navettaan, keittiöön j. n. e. Mutta vielä tarvittaisiin vähän lisärahaa. Pikkusen puuttuu vielä. Mistä se tulee? Kuka voisi vielä tänä pulaaikana lahjoittaa rahaa tähän tärkeään asiaan. Väsyvätkö ihmiset jo auttamaan kuuromykkiä, kun he niin paljon ovat viime aikoina kerjänneet yli maan. Tarpeet ovat monenlaiset.

HÄMEENLINNAN kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet tekivät syysk. 6 p:nä huviretken Perttulan Norjaan. Ilmojen isäntä lähetti tuon toustakin sadekuuroja, mutta sitä kodikkaammalta vaan tuntui olo Norjan tuvassa, jossa suuri roihupalkea levitti kodikkua ja viihtyisyyttä. Hämeenlinnan k.m. yhdistyksen naiset järjestivät pienet juhlut urheilijaimme olympialaismatkan kunniaksi. Kesän aikana hie-man pylyvämmäksi tullut Miina-mamma aloitti juhlallisuudet pienellä leikkisellä puheella, jossa hän antoi pään siltyä ja äidillisen siunauksensa kaikille niille puuhille ja vaivoille, mitä itseksellään miesväestä oli kesän aikana ollut. Lupasi ”tyttäreneen” edelleenkin ojentaa auttavaa käittänsä, sillä mitä voisivat miehet ilman hameväkeä! ”Tyttäret” sitten kiinnittivät ruusun ensin ”papan”, sitten poikien rintaan. Tulipa ”pikkuväljenkin” rintaan rousu. Kur nimitäin H:linnan uimaseuralla oli promotionsa elok. 27 p:nä, oli uimakandidaateiksi vihittävien joukossa pieni Yrjö-Jukka Ylénkin ja ensi vuonna, jos eletään, vihittään uimamaisteriksi. Isojen veljien rinnalla sitä pikku-velikin siis vaan ponnistaa. Pappa vuorostaan kiitti mammaa ja tyttäriä kaikesta hyvästä, mitä hän ja poikansa ovat saaneet. H:linnan k.m. yhdist. naiset keräsivät m. m. Vaala-pojan hyväksi olympialaismatkarahaa 670 mk. Vaala kun ilman omaa svytään joutui olemaan työttömänä 8 kk. Sillä aikaa kun Vaala sitten Saksassa Nürnbergissä puolusti Suomen k.m. urheilumainetta, onnistui pappi hommaamaan työmaankin vihdoin. Että kun palatuaan Vaala laski jalkansa Suomen maakamaralle sai hän tervetuliaiseksi kuulla sen iloisen uutisen, että taas pääsee työhön.

Iloisesti jutellen ja leikkien kului aika. Aurinkokin tuosta tuosta pilkisti sisään ikkunoista. Vieraspaiikkakuntalaisiakin oli m. m. Turusta ja Iisalmelta. Iloisina, tyytyväisinä, uusia voimia ja intoa saaneina palattiin kaupunkiin komealla linja-autolla.

Juu, Hämeenlinnassa osataan ottaa ”ilo irti”, mutta siellä osataan tehdä työtäkin kovasti. Terve!
Kynä.

MÄNTTÄ. Olemme saaneet tilaisuuden julkaista kuvan Mäntän kuuromykkäin ompeluseurasta. Tämä ompeluseura on toiminut jo useita vuosia. Siihen ottavat osaa kaikki Mäntän ympäristössä asuvat kuurot, naiset ja miehet sekä monet heidän sukulaisensa. Kokoonnutaan noin kerran kuussa. Valmistuneet esineet myydään Mäntän seurakunnan myyjäisissä joulun edellä. Myyjäisissä on kuuroilla oma pöytänsä, jolla heidän tavaransa ovat ja ne ovat menneet aina kaupaksi. Siinä on sukkaa, lapasia, esiliinoja, pussia leikkikaluja, tuohesta tehtyjä esineitä, joita Amatus Perä taitavasti valmistelee j.n.e. Saaduilla varoilla avustetaan varattomia kuuroja. Onpa useana vuonna lähetetty rahaa Ävik-kotiinkin Hyvinkäälle, jossa heikkonäköinen orpo Elsa Lindström, mänttäläinen, on ollut kauan hoidettavana. Mäntän kuurojen ompeluseura on ainutlaatuinen maassamme siitä syystä, että siihen kuuluu niin monta kuulevaa kuurojen sukulaista ja ystävää. Erityisesti koossapitävänä voimana seurassa on kirkkoherra Kallialan ja hänen rouvansa osanotto. He molemmatkin ovat paljon auttaneet Mäntän ympäristön kuuroja kutsumalla heitä kotiinsa ja seurustelemalla heidän kansansa. Hyvin innokas jäsen on myös Hilda Melanen, jonka toiminta sikäläisten kuurojen hyväksi on väsymätön. Toivotamme hyvää jatkoa ompeluseuran työlle.

JUMALANPALVELUS ja H.p. ehtoollisen vietto pidetään Riihimäellä marraskuun 8 p:nä. Kokoonnutaan kirkkoon klo 12.30 heti kuulevain jumalanpalveluksen loputtua.

KIRKKOPÄIVÄT pidetään Tampereella Pyhäinmiesten päivänä marraskuun 1 p:nä. Osanottajat kokoontuvat edellisenä lauantaina klo 6 Johanneksen kansakoululla. Huom.! "Leskenropo"-säästölaatikot on tuotava tyhjennettäväksi.

40 VUOTTA täytti lokakuun 9 päivänä eräs toinenkin viipurilainen kuuro rouva: *Lyyli Pykäläinen*, o. s. Fager. Onnittelemme!

ESITELMÄPÄIVIÄ on loppukesän ja alkavan syksyn aikana toimeenpantu useissa kuurojen yhdistyksissä. Niinpä on esitelmäpäiviä pidetty Seinäjoella, Turussa, Tampereella ja Kiikassa. Piakkoin on Kotkassa ja Viipurissa samantyyppiset tilaisuudet, kuten toisessa paikassa lehteä olevassa ilmoituksessa Viipurin k.m. yhdistys tiedottaa. Samoin on Turun kokouksesta tässä lehdessä tarkempi selostus sekä kuva. Turun kokous oli ohjelmansa puolesta sangen arvokas tilaisuus. Useat nuoret kuurojen opettajat esiintyivät siellä puhujina. Lausumme yleensä ilomme sen johdosta, että saamme vähitellen nuoria, virkeitä voimia sekä opettajain että kuurojen piireistä osallistumaan kuurojen valistusharrastuksiin. Kiikassa pidetyiltä esitelmäpäiviltä julkaissamme nyt tässä lehdessä kuvan. Syyskausi on siis alkanut liittomme haaraosastoissa varsin eloisesti mikäli tähän asti olemme tietoa saaneet eri puolilta. On toivottavaa, että näihin tilaisuuksiin aina saataisiin arvokkaat ohjelmat, niin että ne muodostuisivat todelliseksi valistustilaisuudeksi, eikä vain yksinomainen huvittelu pyrkisi etualalle. Esitelmäpäiviä on huolellisesti valmisteltava. On parempi, että kuurojen yhdistykset toimeenpanevat vaikka harvemmin esitelmäpäiviä, mutta hyvällä ohjelmalla, kuin liijan usein köyhällä ohjelmalla.

KUOPION K.M. URHEILIJAT viettävät 20 v. juhlaansa lokakuun 31 — marrask. 1 p:nä. Arvokkaasta ohjelmasta mainittakoon uusi, ennen esittämätön näytelmä, joka panna katsojan naurahermost kovalle koetukselle. Sitäpaitsi on ohjelmassa esitelmä, hauska tanssiesitys y. m. Pitäkää muistissanne savolaiset ja muutkin ja saapukaa joukolla Kuopioon juhlimaan marraskuun 1 p:nä.

Mäntän k.m. ompeluseuran osanottajat Hilda Melasen luona

PORVOO. Kuten lukijamme tietävät, lopettaa Pietarsaaren kuurojenkoulu toimintansa ensi kevännä. Sen sijaan on Porvoon kuurojenkoulu laajennettu rakentamalla sinne uusi, komea kouluhuoneusto niitä oppilaita varten, joita opetetaan sormiakkosilla ja kirjoituksen avulla. Tällaisia oppilaita opetettiin ennen Pietarsaassa. Sellaisia oppilaita on Porvoossa nykyisin 12. Uusi koulurakennus on viime kesän loppuun mennessä valmistunut ja julkaistaan siitä ryhmä kauniita sekä ulko- että sisäkuvia. "Kuuromykkäin joulussa". Pienellä juhlatilaisuudella „vihittiin" uusi koulutalo syyskuun 23 p:nä. Sen kauniiseen ja kasveilla koristeltuun päivähuoneeseen kokoontuivat koulun opettajakunta, kaikki oppilaat, eräitä ent. opettajia ja koulun ystäviä sekä kaupungissa asuvat vanhemmat kuurot. Pastori Nybergin pitämällä puheella oppilaille ja rukouksella alkoi yhdessäolo. Juotiin kahvia ja katseltiin uuden talon kauniita huoneita. Kuten jo sanoimme, julkaistaan kuvia kouluhuoneustosta ja vihkijäistilaisuudesta „Kuuromykkäin joulussa".

ESITELMÄPÄIVÄT

järjestää Viipurin kuuromykkäin yhdistys lauantaina ja sunnuntaina, lokakuun 31 — marraskuun 1 p:nä Keskuskansakoululla.

Runsa ohjelma! Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Huom.! Viipuriin saapuville esitelmäpäivien osanottajille on rautatiehallitus myöntänyt 50 %:n alennuksen rautatiepiletien hinnoista. Piletti on lähtöasemalla leimattava, eikä sitä saa antaa pois junailijalle. Alennus on voimassa lokak. 25 p:stä marrask. 6 p:ään.

HUOMATKAA!

"**KUUROMYKKÄIN JOULU**", Suomen kuuromykkäinliiton oma joululehti ilmestyy taas ensi jouluksi, kuten ennenkin. Ruvetkaa sen asiamiehiksi! Kerätkää sille tilaajia, niin autatte kuurojen asiaa! Lehti sisältää joukon arvokkaita kirjoituksia sekä runsaasti kuvia. Tilauslistoja lähetetään asiamiehille yli maan. Hinta 5 mk. Asiamiehille jaetaan palkintoja. Joululehteä koskeissa asioissa on käännyttävä toimittaja H. Nybergin puoleen, os. Johanneksentie 4, Helsinki.